

tyvetusind Vælgere. Med denne Tilslutning tror jeg imidlertid, det har sig saa som saa, om end det er rigtigt, at der var 90,000 Vælgere, som stemte paa socialdemokratiske Kandidater. Jeg tror, Socialdemokraterne havde ret lempelige Valgforhold denne Gang. De Partier, som ønske en Løsning af Forsvarsspørgsmaalet paa Grundlag af, hvad der havde været fremsat, bekæmpede hverandre, og under disse Forhold gik det lettere for Socialdemokraterne at vinde de 24 Mandater igen, som de havde, end det ellers vilde være gaaet. Jeg tror, at hvis der havde været Enighed mellem de Grupper, som vilde have Sagen løst væsentligt paa det Grundlag, som foreligger, vilde det have været besværligere for Socialdemokratiet at opnaa dette Resultat, ja, jeg tror, de slet ikke vilde have bevaret de 24 Mandater. Men nok derom. Det Forslag, der var fremme fra deres Side, nemlig Forslaget om Afrustning og om Folkets tvungne Opøvelse i Vaabenbrug, modtoges ikke af den socialdemokratiske Vælgerhær med nogen Slags Begejstring, det er min Erfaring under Valgkampagnen. Jeg har ikke mærket, at der var nogen Begejstring for det Forslag i nogen Henseende, og det er ogsaa forstaaeligt nok, for det Forslag er i og for sig et Eksperiment og et meget farligt Eksperiment, som ikke er gjort i noget andet Land, ja, end mere, som ikke noget Parti i noget andet Land har villet gøre noget Forsøg paa at føre frem. Socialdemokraterne i andre Lande ere nemlig saa kloge, at de sige til sig selv, at det Folk, der vil foretage Afrustning uden at have internationale Aftaler at støtte sig til, vil gøre Landets Stilling meget vanskelig, ja vil i Virkeligheden bevirke, at Landet vil blive draget ind i enhver Krig, dets Nabo indvikles i, dens Ulykker og Lidelser ville komme over Landet, og dette vil blive ved at ske, indtil Naboerne enes om at annektere Landet og derved tvinge Landet til at ofre de Folk og de Midler, som skulle til, for at Landet kan holde Territoriet frit for Besættelse af de krigsførende Magter. Der er, som sagt, intet Parti i andre Lande, som har povet at byde deres Land et saadant Forslag. De danske Socialdemokrater have vakt Opsigt med deres Forslag i den Henseende, men jeg har ikke mærket, at Forslaget har faaet nogen begejstret Tilslutning. Man opfattede det nærmest som det, det var, nemlig som en Demonstration af samme Slags som dem, hvoraf dette Parti har gjort saa mange, og det er da ogsaa ganske betegnende, at et af de

valgte Medlemmer af det socialdemokratiske Parti efter Sigende skal have udtalt forud for Valgdagen, at han betragtede det Forslag som bortfaldet, efter at Afstemning havde fundet Sted derom, og han mente, at Socialdemokraterne for Fremtiden vilde stemme for de radikales Militærforslag.

Om de radikales Militærforslag kan man heller ikke sige, at det har vundet begejstret Tilslutning ude omkring i Landet. Det er saare langt fra. Det er ogsaa naturligt, at det er gaaet saaledes, thi ikke nogen Sinde vil der kunne vindes Flertal her i Landet for at holde en Hær paa 55,000 Mand og en tilsvarende Flaade paa Betingelse af, at hverken Hæren eller Flaaden maa anvendes til Afvisning af Krænkelser af Territoriet, naar disse ske med Forsæt. En saadan Plan er i Virkeligheden ganske umulig. Dermed være ikke sagt, at det radikale Parti ikke har haft Fremgang ved Valgene, det har det umiskendeligt. Men Grunden til Fremgangen er ikke det militære Forslag, de have fremført her i Salen. Den maa søges paa andre Omraader. Grunden til denne Fremgang ligger i to Omstændigheder, som ere blevne benyttede med Held af det radikale Parti. Den ene er Alberti-Affæren. Det radikale Parti har selv erkendt, at den Affære er kommen dem til Gavn og Nytte, og den er baade før og under Valgkampagnen benyttet til det alleryderste. Den anden Omstændighed er de stigende Militærudgifter, sammenholdt med Venstres Krav om Nedgang i Militærudgifterne. At Venstre har krævet Nedsættelse af Militærudgifterne, er let at paavise, det er der ingen Venstremand, der nægter. At vi have haft Stigninger i de militære Udgifter desuagtet i de senere Aar, og at vi staa overfor en ny Stigning ved disse Forslag, er ligeledes meget let at paavise, og det nægter heller ingen. Det radikale Parti har fremholdt disse to Kendsgerninger og fremholdt, hvorledes de stride mod hinanden, medens man ikke under Valgkampen har undersøgt, om der var nogen Nødvendighed for, at det var saaledes. Man har sagt, at deraf kan man se, at Venstre har svigtet, deraf kan man se, at Venstres Ministerier have været en Skuffelse, deraf kan man se, at Systemskiftet i 1901 har været et Blændværk, deraf kan man se, at det er nødvendigt at begynde forfra og at rejse Venstre paa bar Bund igen. Det er paa denne Agitation, de radikale særlig have vundet frem, og ikke paa deres militære Forslag, thi det har, som sagt,